Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL.CV. № 84 TUESDAY, MAY 5 1998 PARSIPPANY and NEW YORK CENTS 75 -ЦЕНТІВ ПАРСИППАНІ І НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 5-го ТРАВНЯ 1998 р. Ч. 84 РІК CV

НА ПЕРШОТРАВНЕВІ ДЕМОНСТРАЦІЇ ВИЙШЛИ 130,000 ОСІБ

Київ (УНІАР). — У більшості регіонів України відбулися першотравневі віча та демонстрації, у яких, за даними міліції, взяли участь біля 130,000 осіб. Це майже на третину більше, ніж минулого року.

Найбільшу чисельність учасників зареєстровано в Запорізькій, Луганській, Донецькій, Дніпропетровській областях та в Криму.

Наймасовішими були заходи профспілок. У багатьох регіонах до них приєдналися політичні партії, рухи, жіночі та молодіжні організації. Гаслами стали вимоги повернути заборговану платню, захистити українського товаровиробника, поліпшити діяльність закладів освіти, культури і медицини.

В столиці у святкуванні „Дня міжнародної солідарности трудящих", крім представників Комуністичної, Соціялістичної і Селянської партій, взяли участь представники Прогресивної Соціялістичної Партії.

В Києві та Львові відбулися невеликі віча правих. Народний Рух України відмовився від проведення у столиці 1-го травня будь-яких акцій, образившись на те, що київська влада заборонила віча на Хрещатику і Майдані Незалежности.

Для забезпечення громадського порядку під час віч та демонстрацій включено було вцілому по країні 14,000 працівників міліції спільно з вояками внутрішніх військ та Національної Гвардії.

Готують програму суспільного розвитку

Київ (УНІАР). — За сприянням Світового банку та Уряду України у Києві відбувся національний семінар, присвячений програмі суспільного розвитку. Проєкт програми суспільного розвитку (ПСР), підготований Урядом, його мету та стратегію представив віцепрем'єр-міністер Микола Білоблоцький.

Згідно з проєктом, ПСР складатиметься з місцевого розвитку та кредитування соціяльного фонду. Довготривалою метою міського розвитку в рамках ПСР є перетворення місцевих адміністрацій в ефективних надавачів інфраструктурних, міських та соціяльних послуг своїм постійним мешканцям.

Передбачається, що проєкт допоможе налагодити фінансування суспільних праць, обладнання, консультативних послуг, навчання, господарських послуг, громадського транспорту, об'єктів соціяльної сфери (дитячих садків, лікарень, шкіл, клюбів). Проєкт також буде здійснювати енергозберігаючі інвестиції в житловий сектор, у місця паркування автомашин тощо. Водночас проєкт не підтримуватиме комерційну діяльність або діяльність приватних підприємств.

Для здійснення проєкту пропонується мінімальна сума позики 1 млн. дол., а максимальна — 20 млн. дол. Кредитування соціяльного фонду має привести до покращання умов життя населення в областях шляхом надання допомоги громадським та місцевим неурядовим організаціям для зміцнення їх технічних і управлінських можливостей.

Перший етап програми суспільного розвитку передбачає надання позики Світового банку в сумі майже 200 млн.дол., яка розрахована на виконання проєкту протягом двох років. Здійснення проєкту розраховано на п'ять років і за цей час загальна сума позики Світового банку досягне 500 млн. дол.

УПФ присуджено нагороду громадянського суспільства

Київ (УНІАР). — Український Правничу Фундацію (УПФ) обрано однією з переможців конкурсу на здобуття Нагороди громадянського суспільства. Про це президента УПФ Сергія Головатого повідомив голова представництва Европейської комісії в Україні Андре Ванавербек.

Нагороду щорічно присуджує Европейський союз спільно із ЗСА за визначний внесок у розвиток громадянського суспільства, прав людини та демократії приватним особам та окремим організаціям Східної та Центральної Европи.

Нагороду УПФ буде урочисто вручено в амбасаді Великобританії в Україні цього місяця у присутності амбасадорів держав-членів Европейського союзу та амбасадора ЗСА.

НБУ надаватиме Урядові прямі кредити

Київ. — Міністерство Фінансів і Національний Банк України випрацювали плян про щомісячне надання Урядові фінансової підтримки НБУ, повідомив 30-го квітня Ігор Мітюков, міністер фінансів.

Виступаючи на урядовому засіданні, І. Мітюков сказав, що розмір цієї допомоги є дуже значним. Однак він не назвав точної цифри, покликавшись на присутність журналістів. Міністер лише додав, що крок цей матиме великий вплив на ринок.

НБУ раніше заявляв, що минулого року не давав Урядові жодних прямих кредитів. Однак торгівці цінними паперами кажуть, що останніми місяцями НБУ був найбільшим покупцем урядових облігацій. Банк не оприлюднює інформації про свій закуп цінних паперів.

За словами І. Мітюкова, політика міністерства зменшить тиск Уряду на НБУ і змусить банк робити більший вклад в економіку не прямо, а через комерційні банки, згідно з випрацюваними інвестиційними програмами.

Як відомо, НБУ є незалежним від Уряду і звітує лише перед Верховною Радою. Колишні прямі кредити Урядові частинно спричинили гіперінфляцію, яка в 1993 році досягла 10,000 відс.

Шахтарі почали черговий страйк

Київ. — 4-го травня біля 70,000 гірників з 30 шахт України почали страйк, вимагаючи виплати заборгованих платень.

Лідер Незалежної Профспілки Гірників України Михайло Волинець заявив, що загальний борг шахтарям становить 2.24 блн. гривень. Гроші людям не виплачують по 10 місяців.

За його словами, страйк буде дуже важким, бо гірники не збираються його закінчувати без позитивного рішення Уряду щодо виплати платень. М. Волинець сказав, що більшість шахтарів страйкує на Луганщині, але їх також підтримують колеги з центрального і західного регіону.

Шахтарі також вимагають, щоб Уряд купував українське вугілля і запровадив протекціоністські заходи для підтримки вугільної промисловости. „В той час, як українські шахтарі немають грошей, щоб прокормити свої родини, наш Уряд купує мільйони тонн вугілля з Росії", — сказав М. Волинець.

Минулого року в Україні добуто 58.6 млн. тонн, тоді як за совєтських часів щороку добувалося 200 млн. тонн.

Вугледобувні компанії заявляють, що причиною затримки платень є застаріле обладнання і великий борг споживачів.

Вугледобувна промисловість страждає також від низької техніки безпеки. Минулого місяця в результаті вибуху метану на донецькій шахті ім. Скочинського загинуло 63 гірники.

Уряд збирається закрити до 2000 року біля 80 неприбуткових шахт. Всього ж в Україні діє 260 шахт.

Виставка демонструватиме інвестиційні можливості

Київ (УНІАР). — Запрошуючи провести щорічні збори директорів Европейського банку реконструкції і розвитку в Києві, Україна насамперед хоче представити світовій спільноті власні інвестиційні можливості, заявили на пресконференції радник голови організаційного комітету „Україна: погляд у XXI століття" Едуард Сімпсон та президент компанії „Евроіндекс" Валерій Шпекар. Представляти свої можливості Україна збирається, зокрема, з допомогою виставки-презентації, яка проходитиме на початку травня в рамках щорічного форуму ЕБРР.

Виставка презентуватиме 200 інвестиційних проєктів і біля 1,000 інвестиційних пропозицій, оформлених за европейськими стандартами. В центрі „Український Дім" безпосередньо відбуватиметься презентація пропозицій українських підприємців. Окрім цього, передбачено проведення підприємницьких семінарів і „круглих столів", на яких розглядатимуться можливості інвестування в найперспективніші галузі української економіки, зокрема нафтогазову, агропромислову, зв'язок і комунікації. Обговорюватимуться також окремі питання інвестиційного процесу: участь чужоземних інвесторів, правні аспекти тощо.

Усі заходи виставки-презентації проходитимуть у приміщенні зборів Евробанку, що дозволить включити до участи в ній максимальну кількість чужоземних гостей.

Організатори виставки повідомили, що для кожного учасника презентації підготовлені проспекти, компактні диски та інші видання, в яких досить повно відображено пропозиції для інвестицій. Українське телебачення повідомило, що за підрахунками експертів, щонайменше 10 відс. учасників і гостей щорічних з'їздів повинні зацікавитися українськими можливостями.

З допомогою Росії Індія стає ядерною державою

Вашінгтон. — Представники Державного департаменту З'єднаних Стейтів Америки в розмові з журналістами повідомили, що Росія допомагає Індії побудувати балістичні ракети, які зможуть нести ядерні боєголовки і влучати в цілі на всій території Пакістану. Отже, російська ядерна допомога посилює напруження у Південній Азії.

Ця допомога триває вже щонайменше три роки, не зважаючи на запевнення російського уряду, нібито він не передає для Індії ніяких ядерних технологій, дотримуючись вимог міжнародних угод у цій ділянці.

Віцепрезидент ЗСА Ал Ґор та інші представники американської Адміністрації звертаються до московських керівників з вимогою припинити допомогу індійським ядерникам, однак цю вимогу Росія відверто ігнорує.

Коментуючи цю ситуацію кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" Стівен Лі Маєрс нагадує, що Росія сприяє розвиткові індійських ядерних програм вже давно, Індія ще в 1974 році здійснила випробування атомової зброї. В даний час, пише газета, ядерне змагання Індії з Пакістаном зайшло так далеко, що ворожнеча між цими двома країнами може навіть перерости у маштабну війну із застосуванням ядерної зброї.

Після відокремлення від Великобританії в 1947 році Індія і Пакістан воювали тричі.

У. Пальме, правдоподібно, вбили курдські терористи

Анкара, Туреччина. — Турецьке міністерство закордонних справ запросило дипломатів зі шведської амбасади на зустріч, присвячену новим відомостям у справі вбивства прем'єр-міністра Швеції Ульофа Пальме в 1986 році.

Минулого місяця турецькі служби безпеки заарештували на півночі Іраку польового командира курдських повстанців Шемдина Сакика, який є одним з чільних керівників Курдської робітничої партії. На допитах він розповів про атентат на У. Пальме і пояснив, що курдські радикали не взяли на себе відповідальности за цей злочин, бо не хотіли постати перед громадською опінією Европи як терористи.

Як засвідчив Ш. Сакик, після вбивства у 1984 році на території Швеції одного з курдських бойовиків уряд країни на чолі з У. Пальме прийняв новий закон про боротьбу з тероризмом. Згідно з цим законом, вісім членів КРП було проголошено терористами і вигнано з країни. З метою помсти курди запланували і успішно здійснили атентат на У. Пальме.

Провідна турецька газета „Гюррієт" стверджує, що вбивцею був курдський бойовик Гайсан Гайрі Гюлер, йому допомагали ще п'ятеро осіб, в тому числі один з сирійських дипломатів у Швеції, оскільки плян злочину був випрацюваний у Дамаску.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

ЗАРЕЄСТРОВАНО 424 ДЕПУТАТИ

КИЇВ. — Центральна виборча комісія 28-го квітня повідомила, що обрання 11-ох парляментаристів суди визнали недійсним. Голова Центральної виборчої комісії Михайло Рябець зазначив, що суди ще триватимуть. За його словами, зареєстрованих було 426 депутатів, але 28-го квітня надійшли рішення суду, де визнано недійсним обрання до парляменту Сергія Головатого та Василя Салигіна. Таким чином залишилося 424 офіційно зареєстрованих депутати Верховної Ради України.

ПРЕЗИДЕНТ НАМАГАЄТЬСЯ ПОРЯТУВАТИ СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

КИЇВ. — Президент України Леонід Кучма підписав указ, яким схвалив основні напрями розвитку агропромислового комплексу на 1998-2000 роки. Як повідомило українське радіо, одне з ключових завдань, передбачених цим документом, — створення умов для зупинення спаду виробництва сільсько-господарської продукції. Для цього плянується вжити низку заходів, спрямованих насамперед на забезпечення внутрішніх потреб країни в харчах, сировини та збільшення їх експортного потенціялу. Визначено пріоритети для залучення інвестицій в АПК, підходи до ціноутворення, системи оподаткування, проведення земельної реформи, здійснення соціяльних перетворень на селі.

НРУ ВІДМОВИВСЯ ВІД УЧАСТИ У ВИБОРАХ ПОСАДНИКА

КИЇВ. — Київська організація Народного Руху України ухвалила рішення не брати участи у виборах голови Міської Ради, тому що вважає їх нелегітимними, повідомив на пресконференції голова організації Ярослав Федорин. Він зазначив, що голову можна обирати лише після набуття чинности закону про столицю. На думку Я. Федорина, в майбутньому всі рішення незаконнообраного голови можуть бути скасовані судом, і „тоді почнеться процес, який дискредитує Київську раду". Я. Федорин повідомив, що становище фракції НРУ у Міській Раді підтримала фракція Партії „Реформи і Порядок".

ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ РОСІЙСЬКОМОВНОГО КАНАЛУ

ЛЬВІВ. — На засіданні сесії Львівської Обласної Ради керівник міської телерадіокомпанії Олександер Маслянник звернувся до депутатів з проханням вплинути на ситуацію, яка склалася навколо його компанії. Від 20-го квітня, сказав він, етерний час місцевого телебачення врізано до краю на користь російськомовного телеканалу „Інтер", який переважно транслює програми громадського російського телебачення. У зв'язку з цим депутати запропонували створити на базі телерадіокомпанії регіональний комерційний канал або брати оплату за трансляцію „Інтеру", а гроші перераховувати в бюджет області. Вони також надіслали заяву міністрові інформації та Президентові України, у якій підкреслюють, що львів'яни практично не мають можливости отримувати інформацію про життя регіону та соціяльно-економічну ситуацію в області.

ПРИПИНЕНО РІСТ ДЕФІЦИТУ БЮДЖЕТУ

КИЇВ. — Контроля за видатками, накладена Міністерством Фінансів, зупинила збільшення дефіциту бюджету, заявив минулого тижня на урядовому засіданні міністер фінансів Ігор Мітюков. Він однак не навів точних цифр. Намагаючись зменшити дефіцит бюджету, міністерство від 1-го квітня зменшило видатки на 30 відс. За словами І. Мітюкова, накладення обмеження і більшої контролі над фондами тримало у квітні дефіцит на одному й тому ж рівні. Як відомо, прийнятий парляментом бюджет передбачає дефіцит у розмірі 3.3 відс., але Президент Леонід Кучма своїм указом зменшив його до 2.5 відс. Уряд збирається просити нову Верховну Раду зменшити дефіцит ще більше.

ПОЧАВ ЗАСІДАТИ КРИМСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ

СИМФЕРОПІЛЬ. — 29-го квітня розпочалася перша сесія парляменту Криму, в якій взяли участь 86 депутатів з 91 зареєстрованого. Своїх представників у Верховній Раді Криму мають 6 партій: найбільше — 33 місця — комуністи, по чотири депутати обрано від НДП та Партії „Союз", п'ять депутатів є членами Аграрної Партії, 44 — позапартійні.

УКРАЇНА ДІСТАНЕ ДОПОМОГУ ЗСА

КИЇВ. — Україна цього року отримає американську фінансову допомогу, але частина цієї допомоги може надійти лише минаючи український Уряд. Державний секретар ЗСА Меделин Олбрайт засвідчила Конґресові, який тимчасово припинив надання Україні 100 млн. дол., що в Україні є певний прогрес у вирішенні проблем американських компаній. Однак М. Олбрайт висловила стурбованість загальним несприятливим кліматом для інвесторів і порадила затримати 20-25 млн. дол., поки ситуація не поліпшиться і Уряд не пришвидшить економічні реформи. За словами амбасадора ЗСА Стівена Пайфера, американський Уряд буде стежити за ситуацією з реформами. „Якщо через деякий час дійдуть до висновку, що прискорення реформ нема, ми розглянемо можливість скерувати ці гроші на інші проєкти, наприклад, на розвиток контактів між громадянами і розвиток недержавних організацій в Україні, — сказав він. — Тобто ці гроші все-таки підуть на допомогу Україні, але минаючи український Уряд".

Люба Щибчик — „українська Марія Калляс"

Ню Йорк (Г. Колесса). — „Це — один з найкращих голосів, які я чув за останні роки", — говорить дириґент Адріян Бриттан про співачку з України Любов Щибчик (ліричне сопрано), недавно запрошену виступити в головній ролі в опері „Мадам Баттерфляй" Пуччіні. Постановка опери відбудеться в Оперовій компанії міста Ню Рошелл, Н. Й., де А. Бриттан працює уже четвертий сезон, диригуючи операми „Гензель і Гретель", „Богема", „Травіята", а цього сезону — „Мадам Баттерфляй".

(Закінчення на стор. 3)

Л. Щибчик в редакції „Свободи".

У СВІТІ

ХОЧ ЦЕ ТРИВАЛО ЦІЛИЙ МІСЯЦЬ, то російський президент Боріс Єльцин таки зформував свій новий уряд, який є молодий, з амбіціями реформ і без великого досвіду, а крім того, складається з-поза московських людей. Панівна політична російська верхівка була приголомшена, коли минулого місяця Б. Єльцин на становище прем'єр-міністра номінував 35-річного Сергея Кірієнка. Після дещо цікавої боротьби з парляментом на схвалення його кандидата російський президент пішов ще один крок дальше та заповнив керівні місця свого уряду групою молодих політиків з тієї самої школи. Його рішення перескочити місцевих політиків старшої генерації в користь молодих позамісцевих може бути корисним у кількох напрямках. Найперше це не дасть змоги будь-якому суперникові вживати своє високе становище у передвиборчій кампанії президентських виборів 2000 року, це також оновить уряд Росії та надасть йому нового напрямку, а крім того, ці молоді люди не є під впливом могутніх і впливових московських сил, з головним виїмком Б. Єльцина.

В АМЕРИЦІ

У ЧЕТВЕР, 30-ГО КВІТНЯ, на своїй першій цього року пресовій конференції у Білому Домі, президент Билл Клинтон, який є відомим оратором і прикладом легкости публічних виступів та талановитим умільцем у поведінці з людьми, а зокрема з кореспондентами і репортерами засобів масової інформації, не зумів цілковито скрити свого невдоволення з приводу поставлених йому питань на тему його стосунків з Монікою Левінською чи слідством незалежного прокуратора Кеннета Старра. Він цинічно підкреслив, що слідство К. Старра щодо приватної та публічної поведінки може тривати безконечно коштом громадських грошей та назвав себе останньою людиною в країні, котра повинна говорити будьщо про справи пов'язані з М. Левінською. Виявляючи, як ніколи досі свій неспокій, Президент нехотячи розкрив і свій душевний стан, який виглядає, що хвилинами сягає від огірчення до гніву й аж до жалю над собою. Вкінці Б. Клинтон сказав, що натяки на його непристойну поведінку є довготривалою змовою послабити його президентуру та очорнити його репутацію.

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

UNA & Svoboda tel.: (973) 292-9800; Svoboda Fax: (973) 644-9510; UNA Fax: (973) 292-0900

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

СТВЕРДЖЕННЯ НАПРЯМНИХ УНСОЮЗУ

Український Народний Союз існує для:

* *поширювання принципів братської діяльности;*
* *збереження української, української американської і української канадської спадщини і культури;*
* *надання своїм членам високоякісних фінансових послуг і продуктів.*

Як братська забезпеченева установа, УНСоюз реінвестує свої прибутки для добра своїх членів і української громади.

Святий Юрій

Тої ночі з весняною бурею
Він примчався на білім коні.
— О, візьми ж і мене , святий Юрію,
У бої, на пригоди бучні!

Український народ з особливим пієтизмом і набожністю сповідує та вірить у чудотворність св. великомученика Юрія-побідоносця, бо в його житті та смерті відображуються усі прикмети того, котрий не завагався наражувати власного життя, щоб охоронити та допомогти іншим, а вмираючи, хоч і в нестерпних муках, не відрікся того, в що вірив — християнства. У народній свідомості св. Юрій, лицар-побідоносець, захисник покривджених, опікун землеробів, покровитель диких звірів, охоронець свійських тварин і предтеча весни, що приносить оновлення та розбуджує все до нового життя. Церква Христова кожного року вшановує пам'ять св. Юрія 6-го травня.

У цей день кажуть, в народі, „весна приходить на землю", зранку виганяють худобу в поле „на Юрову росу". Цього дня в давній Україні співали спеціяльних пісень, в яких зверталися до святого з проханням взяти ключі й відімкнути землю, щоб випустити теплу росу, тепле літо.

Однак, мабуть, найбільше шанує народ св. Юрія за його лицарські прикмети — чесність, стійкість у боротьбі та відвагу дивитися своєму супротивникові в очі, коли приходив час розрахунку. Св. Юрія своїм покровителем уважали українські військові з'єднання, котрі, ідучи в бій, співали, „Нам поможе святий Юр...". За свого патрона обрали св. Юрія, від самого початку свого існування, українські пластуни, не тільки за те, що він був безстрашним витязем, але в першу чергу тому, що св. Юрій був прикладом, як самому боротися і перемогти, а ще й тому, що з'являвся з допомогою там, де зло починало брати верх.

Цього року, в день св. Юрія, було б добре всім застановитися над подіями, котрі сьогодні абсорбують наше щоденне життя, де жадоба, облудність, нечесність, неправдомовність і розпуста ведуть перед, в і'мя поступу, добробуту та інших благодатей, а з тим і поліпшення життя людини, громади і народу. Такі чесноти, що їх плекав св. Юрій, та на прикладах яких виховувалися десятки поколінь усього християнського світу, сьогодні є мало відомими, не такими популярними, як колись, їх з тих чи інших причин перестали плекати. Все ж таки, десь-не-десь, у тому мотлосі щоденної гонитви модерного світу, існують ті, що самі плекають їх і на них виховують своїх дітей.

Проте, виглядає, що нелицарські прикмети зла починають мати сприємливий ґрунт для своїх принад і всіми силами самолюбного матеріялізму доконче намагаються дігнати людську гідність і захопити її у свої тенети. Кожна ділянка повсякденного життя людини починає просякувати тою нечистю, котра намагається знищити все, що найкраще в людині. Зокрема це дуже помітно в громадсько-політичному житті країн і народів. Сьогодні в незалежній Україні з кожного кутика починають чим раз відважніше вилазити маленькі, більші та великі змії, що своїми підлими, підступними і нечесними способами пробують захитати її нововідгребані підвалини та захитати віру в її спроможність стояти на власних силах і господарювати на своїй землі. Наклепи, дволичність і відкрита ворожнеча панує між віроісповідуваннями, хабарництво і підкупство рядять у політиці та підприємництві, а плекання нерідних традицій і вживання чужої мови в освіті та культурі веде перед. У діяспорній українській громаді починають закорінюватись подібні прикмети самолюбства, матеріялізму, захланности та нехтування і не пошанування свого і своїх, що є ґарантією можливої втрати нашого етнічного „я".

Чи не прийшов час звернутися за допомогою до ідеалів- чеснот, які плекав св. Юрій побідоносець — відвагу, стійкість, лицарскість, чесність, справедливість і правду, щоб набратися сили до боротьби з силами ночі у святих справедливих боях і відстояти та охоронити майбутність.

Олександер Мостіпака,
Київ

ОДНОБОКА ОРІЄНТАЦІЯ

Україна є і буде залишатися надалі одним з великих ринків споживання нафтопродуктів. Окрім того, географічне розташування дає їй змогу протендувати на один з основних транзитних шляхів транспортування нафти до Европи з трьох основних світових центрів нафтовидобутку — Близького Сходу, Росії та Каспійського реґіону. Однак, це навіть не у віддаленій перспективі, а лише гіпотетично. У даний час українських ринок контролюється російськими нафтовими компаніями. До того ж, через територію України до Европи транспортується майже 80 відсотків російської нафти і ґазу. Така однобока залежність може привести до небажаних наслідків, якщо враховувати політичну нестабільність і неможливість впливати через ринок енерґоресурсів на політичну ситуацію.

Відкриття великих родовищ нафти в Каспійському реґіоні і неоднорaзові заяви українського керівництва про необхідність диверсифікації джерел енерґоресурсів (правда, далі заяв не дійшло) викликали відповідну реакцію російського нафтобизнесу і його активізацію на українському ринку. В листопаді минулого року відкрито перший комплекс АЗС з двадцяти, що їх плянує побудувати в Криму російська нафтова компанія „Лукойл". Значно зросла активність російського бизнесу у придбанні акцій українських нафтопереробних підприємств, і українські керівники готові піти йому назустріч. Окрім того, на мисі Манґарі біля Севастополя фірмою Юґторсан, основний пакет акцій якої належить компанії „Сіданко", підконтрольній ОНЕКСІНбанку, споруджується нафтотермінал потужністю з 3 млн. тонн. Компанія також придивляється до полігонів Чорноморської фльоти з наміром побудувати потужності до 30 млн. тонн нафти. Ще одним об'єктом уваги російських нафтових компаній залишається старий термінал в Одесі, через який перепомповується 1 млн. тонн нафти щороку. Позитивним у цій активності російських компаній є можливе вкладення капіталів і пожвавлення роботи українських нафтопереробних підприємств з частковим вирішенням проблеми зайнятости працівників галузі. Окрім того, створення інфраструктури транспортування нафти біля Севастополя поставить питання про його демілітаризацію, що може позитивно вирішити долю міста і фльоти. На жаль, на цьому всі здобутки закінчуються. Повна залежність від російської нафти і нафтопродуктів автоматично знімає питання про те, чиїм ми є стратегічним партнером.

Після цього розмови про стратегічне партнерство зі ЗСА чи Европейським союзом можна перенести з Верховної Ради та Адміністрації Президента на кухню.

Через кліматичні і географічні умови видобуток російської нафти дорожчий, ніж на Близькому Сході чи у Каспійському реґіоні, тому це безпосередньо відбиватиметься на українському споживачеві. Окрім того, бльокування або іґнорування українською стороною проєктів транспортування каспійської чи близькосхідної нафти через тариторію держави до Европи матиме неґативні економічні наслідки, оскільки залишить Україну осторонь важливих шляхів транзиту нафти. Перехопити в нас ролю транзитної території готові Болгарія, Румунія і навіть Молдова, яка після недавніх домовлень прем'єра Валерія Пустовойтенка з молдавським колеґою Іоном Чубуком отримала вихід до моря і продовжує споруджувати власний нафтовий термінал.

На відміну від співробітництва з російськими нафтовими компаніями, яке розвивається дуже активно, справа з диверсифікацією джерел постачання нафти і участю у транспортних проєктах майже не просувається. Підписану 18-го червня в Анкарі угоду між урядами України і Туреччини про нафтопровідну систему Джейхан-Семсун Верховна Рада не лише не ратифікувала, а й не виносила на розгляд, хоча здійснення проєкту відкриває можливості для достав нафти з Каспію і Близького Сходу. Однак, проти проєкту виступає багато депутатів, мотивуючи це відсутністю фондів. Не виключено, що переважна більшість їх просто лобіює інтереси російських нафтових компаній. Напевно, саме через це не вирішено остаточно питання про доцільність будівництва терміналу в порту Південному і з'єднувального нафтопроводу Одеси — Броди. Сумнівна і можливість участи України в розробі родовищ нафти в Азербайджані та будівництві транспортного коридору через територію Грузії. Очевидно, маємо змиритися з тим, що в найближчій переспективі нам доведеться споживати російські нафтропродукти. Звичайно, ніхто не проти російської бензини і російських інвестицій. Але якщо національній безпеці України контроля російських компаній над нафтовим ринком покищо створює лише гіпотетичну загрозу, то ризик від такої однобокої орієнтації, безперечно, є вже сьогодні.

<u>*ІМІҐРАЦІЙНІ СПРАВИ*</u>
Український центр „Паллада"

Про видачу віз і льотерію

Я хочу запросити у гості племінницю з України. Які документи потрібно підготувати для цього? Чи існує спеціяльна форма для запрошення? Які документи треба підготувати їй для того, щоб одержати візу?

Офіційна інструкція каже, що прохачі візи повинні принести до консуляту ЗСА у Києві:

1. Дійсний не менше як 6 (шість) місяців наперед закордонний пашпорт;
2. 2 (дві) фотографії (кольорові або чорно-білі);
3. Документи, що вказують де саме буде жити в Америці відвідувач;
4. Документи, що вказують на те, що відвідувач не має наміру еміґрувати;
5. Заплатити 20 дол. за вступ до консуляту і дозвіл на подання заяви. Якщо візу буде відкрито, то треба буде ще додатково заплатити 30 дол. за одноразову, або 120 дол. за багаторазову візу.

Отже, звернемо увагу на точки 3 та 4. Поскільки спеціяльних запрошень немає і їх не вимагає консулят, то з вашого боку було би найкраще виповнити і вислати вашій родичці офіційний документ, що подає необхідну для консуляту інформацію — це форма I-134 "Affidavit of support". Ця форма є у всіх іміґраційних бюрах ЗСА і висилається бажаючим безкоштовно. В ній вказується ваша адреса, іміґраційний статус, ким є запрошувана вами особа по родинній лінії. її домашня адреса та ваші фінансові можливості щодо тимчасового утримування гостя.

Особливо звертаємо увагу на те, що ця форма була від початку запроваджена іміґраційною службою, як для тих, що їдуть до Америки на постійне проживання, так і для тимчасових відвідувачів. Тепер цю форму більше не вживає іміґраційна служба ЗСА у випадках, коли родичів викликається на постійне проживання (ми вже писали, що для цього запроваджено новий документ — форму I-864). Виповнюючи форму I-134 зверніть увагу на точку 11, де вказано "заповнюється тільки тоді, коли особа запрошується до ЗСА на тимчасове перебування".

На відміну від спонзорування родичів при виїзді на постійне перебування, форма I-134 не вимагає документально підтверджувати ваші фінансові можливості, не є угодою, що укладається між спонзором та Урядом ЗСА і не передбачає можливості примусового стягнення грошей на утримування запрошуваної особи.

Що стосується точки 4, то про це повинні подбати ті особи, що збираються відвідати ЗСА. Для них також не існує обов'язкового переліку документів, а лише вказано, що відвідувач консуляту повинен довести, що він має тісні контакти з Україною і не бажає покинути батьківщину назавжди. Можуть бути корисними такі документи, як свідоцтва про одруження, народження дітей, довідки з місця проживання, праці, наявність фондів чи власного підприємства, докази попереднього перебування за кордоном. Особа, що просить візу, повинна особисто прийти до консуляту на співбесіду (за винятком, коли візу купується через туристичне бюро, яке акредитоване при київському консуляті, або особа вже неоднаразово була в ЗСА раніше і довела, що "не має наміру еміґрувати"). Якщо разом з громадянином України до консуляту прийде особа, що її запрошує, або адвокат, то вони можуть розраховувати лише на розмову зі службовцем, що провадив співбесіду з прохачем візи і, у випадку відмови, одержати пояснення щодо причин. Тепер консуляти самі встановлюють правила повторного звернення за візами. У Києві можна звертатися за візою повторно навіть у той самий день (шоправда, перепустивши вперед всю чергу). Можливо, що надалі, у випадках коли візу відмовлено на тій підставі, що прохач не довів відсутність наміру еміґрувати, не буде дозволено звертатися повторно до консуляту раніше, як через шість місяців після попередньої відмови. Таку пропозицію зробив Державний департамент ЗСА і, очевидно, незабаром вона стане законом.

Мусимо сказати, що Уряд ЗСА надав консулятам виключне право вирішувати питання про відкриття віз і ніхто не може впливати на рішення службовців консуляту. В одному випадку, візу може бути надано без пред'явлення жодних паперів, у другому, може бути відмовлено при наявності цілого пакету заздалегідь підготовлених документів.

Консулят ЗСА у Києві приймає відвідувачів від

(Закінчення на стор. 3)

Євген Іванків

Крізь минуле до майбутнього

Володимир, Р. „Тиверська провесінь", історична повість, Victoria, Kansas — Київ-Ніжин, Libraty of Congress, 1997, 320 стор.

„Тиверська провесінь" — це чергова історична повість Р. Володимира, що недавно появилася друком в Україні. Автор цього твору — відомий письменник, перекладач, есеїст і літературнознавець, професор університету, д-р Роман Володимир Кухар. У цій повісті автор переносить нас у 513-512 роки до Христового Різдва, коли на наші землі ввійшла перська армія під проводом Дарія, в поході на скитів.

Досліджуючи передісторію України, автор слушно вважає, що минуле тісно в'яжеться із сучасністю і майбутністю народу. Людина є тривимірною істотою, тобто живе і діє у трьох вимірах: в минулому, сучасному і майбутньому. Незнання минулого — це немов затрата пам'яті, недуга амнезії, а народ, що не знає своєї історії, не шанує своїх традицій, своїх предків і героїв, не може бути свідомою, повноцінною нацією.

Живемо тепер у невизчайно важливих, переломових часах, бо знаходимось не тільки на грані двох сторіч, але і на порозі III тисячоліття. Мимоволі у кожного з нас виринають думки щодо дальшої долі людства, а особливо рідного українського народу і недавно відродженої української держави. В якому напрямі має ця держава розвиватися? Яке є наше місце і наша роля в колі вільних народів світу? Як треба нам відродити і упорядкувати церковно-релігійне життя в Україні, без якого годі і думати про духово-моральне і національне оздоровлення народу?

Щоб знайти відповідь на всі оті питання, треба заглянути далеко в історію, коли формувалася душа українського народу, творилися духово-фізичні первні нашої національної істоти, треба пізнати прикмети і хиба цього народу, його релігійний світогляд, треба призадуматись над історичним післанництвом нашого народу тощо. І це якраз є головною темою повісти „Тиверська провесінь".

Серед таких праукраїнських племен, як тиверці, сіверяни, деревляни, поляни, уличі, таврійці та інші, що про них читаємо в повісті, автор звертає головну увагу на тиверців, які вирізнялися особливою соборницькою свідомістю, зорганізованістю, політичною, як на ті часи, зрілістю та відвагою.

Р. Володимир зосереджується на одній тиверській родині, що складалася з батька Стривігора, матері Луни, баби Горлиці, синів Буйвітра і Ясеня, дочки Роси, її подруги Ялички, приятеля Дуліба і дядька Гнівира. Описує їхнє життя і різні пригоди на тлі тодішніх бурхливих часів. Не напівдикі, войовничі, жорстокі скити є нашими пращурами, як це твердили деякі історики, але миролюбні, спокійні, а також і дуже хоробрі нескитські племена, які є теж нащадками давнішого трипільського населення, творять духово-генетичне коріння українського народу. При кінці повісті поміщено дві статті Романа Кухара з докладнішими історичними інформаціями про „наших забутих прадідів".

Для кращого зображення духового споріднення далеких наших предків із сучасністю автор присвячує дуже багато уваги культурі, побутові, звичаям та релігійному світоглядові тих праукраїнських племен. Подібно, як тепер, так на світанку нашої історії релігія відігравала дуже важливу ролю в житті народу. Особливо врочистим і радісним було свято нового Дажбожиного року, коли люди дякували своєму Творцю за всі щедрі дари та вітали прихід весни. Хоч жили вони в дохристиянській ері, їхня релігійна ментальність, а головно щоденне життя і такі чесноти, як привітність, працьовитість, чесність, гостинність, миролюбність, висока мораль, пошана жінки, особлива пошана старших людей та інші — дуже нагадують засади християнської праведности. Якраз на прикладі глибокої релігійности наших давніх предків справджуються слова церковного письменника з III сторіччя Тертуліяна, що людська душа вже зі своєї природи є християнською.

„Доля наших предків дуже схожа на долю сучасників — від найдавні-

(Закінчення на стор. 3)

Оксана Максимишин,
с. Голгочі

МАРІЯ

I

Вона сиділа на низькому ослінчику і гойдала коляску, в якій спокійно спала її крихітка, її найдорожчий скарб, через який вона зараз стоїть на роздоріжжі і не знає, куди повернути. У сторону Бельгії, куди з сльозами на очах просить поїхати милий, щоб хоч подивились батьки на його вродливих дружину й донечку? А як не сподобається їм там, то переїдуть жити в Україну, про яку вона завжди так гарно розказує йому у вечірні години, бо йому всюди буде добре, якщо поруч будуть його дві Марії. А чи у рідний край полинути птахою, куди так рветься її серце, куди кличе голос матері, яка чекає-виглядає свою єдиную з далеких доріг?

Думки плутались, кружляли вихорем в голові, а виходу із цієї скрути не підказували. І серце щеміло болем, бо любить вона Джана з того часу, коли він підійшов до неї на полі, витер мокре від сліз і поту її змарніле личко й, прихиливши до своїх широких грудей дівочу головку, прошепотів німецькою мовою, яку вона за рік неволі вже трохи вивчила:

— Не плач, дівчино, не вік нам працювати на бавера.

І усміхнувся так мило й щиро, що вона крізь сльози теж прояснілa усміхом. А потім допоміг їй розтрушувати ще примерзлі брили гною, і провів додому.

З тих пір вони зустрічалися майже кожного вечора, бо господарі їхні межували. Під мелодійні трелі солов'їв розповідали одне одному про своїх рідних і близьких, мріяли про зустріч з ними, і серця їхні тужили й водночас мліли від кохання. А зорі мерехтіли, підморгували ясному місяцю і наче просили не журитися, а милуватися їхньою нев'янучою красою.

— Маріє, люба, чому засмутилася? — Голос Джана сполохав її невеселі думки, і вони враз розлетілися, як сірі горобчики. А він підійшов, обняв ніжно за плечі і сказав тихо: „Не хвилюйся кохана, все буде гаразд, бо все гірше уже позаду. А зараз нам треба поспішати, бо поїзд наш відходить сьогодні ввечорі".

Станція вирувала гомоном, піснями, сміхом... Кінець війні, кінець неволі! До неї підходили знайомі й незнайомі радісно усміхнені дівчата і хлопці, жартували, співали українських пісень і просили їхати з ними до рідного дому. А вона мовчала і виглядала Джана, який пішов до каси за виплатою якоїсь компенсації і забарився. А тут і поїзд підійшов, й українці заворушились, як бджоли у вулику. Марія, плачучи, проштовхувала перед собою коляску з дитям і, не знаючи чому й для чого, теж пхалася до дірявих вагонів. І коли вже поїзд злегка набирав хід, а вона самотньо стояла біля нього і серце її скиглило підбитою пташкою, хтось крикнув: „Чого стоїш, красуне, давай сюди своє майно!". І враз дужі руки підхопили коляску, а потім і її втягнули у вагон...

Було каяття, та не було вороття, і маленька Марія росла без батька. А її мама щоночі свою тугу виплакувала у подушку. А вдень шукала розради у роботі, якої було вдосталь після того, як вони переїхали жити в інше село, бо рідна, обгоріла під час війни хатина вже зовсім розвалилася. Тож за невелику ціну купила сякетаке житло і тепер відновлювали, білили, доводили все до порядку. І навіть квіти садили під вікнами, щоб радували своєю красою дитя, яке уже зіп'ялось на ніжки і до всього з цікавістю простягало ручення.

Мчали, збігали роки за роками, начебто їх хто підганяв батогом. І вже дитятко виросло, рожевіло, як квітка расна. Сьогодні Марії вісімнадцять. Вона прокинулася за звичкою разом із сонечком, але на роботу не пішла. Бо вітчим вперше за прожиті в їхньому домі роки підніс їй подарунок — ситцеве біле плаття в синій горошок, і сказав: „Святкуй сьогодні, не йди на роботу". Тоді якось ніяково попросив: „Одягни обнову, хочу подивитися, чи пасує тобі". Це зворушило дівчину до сліз, бо вітчим ніколи не говорив з нею так лагідно, більше гримав і сварив за що-небудь. Але серденько щеміло болем, бо бажало привіту в такий радісний день від рідного батька, про якого мати до заміжжя розказувала їй багато гарного і завжди, туливши її до себе, казала: „Твій батько найкращий в світі, і ти такою будеш". Й очі її при цих словах заволікались сльозами.

— Давно це було, — прошепотіла крізь тяжке зітхання дівчина. Тепер мати не згадує батька вголос, хіба що в думках веде з ним мову. А може й ні. І доньці від цього дуже боляче й прикро, бо батько пише, що всім серцем любить тільки їх двох, тому й не женився. Їй пригадалося, як вперше одержала листа від татуся, й серце прискорено забилося в грудях, бо наче заново переживало ті хвилюючо-бентежні хвилини, коли із сльозами радості на очах тулила до грудей ковертик, безтямно цілувала його, а прочитати не могла, бо лист був написаний незрозумілою мовою. Що робити? Як знати, про що розказує дорога серцю людина? Хто допоможе прочитати їй цього дорогоцінного листа? Билися в голові думки і від безпорадности плакало серце. І раптом проблиском сяйнула думка: треба звернутися до вчительки німецької мови. І, щоб не побачив вітчим й не нагримав на неї, поза городи побігла до неї.

(Продовження буде)

Українські адвокати — ваші порадники

Ініціатором зустрічі української громади з американськими адвокатами українського походження в залі церкви св. Івана Хрестителя в Ньюарку, Н. Дж., що відбулася 27-го березня ц. р., була Окружна управа Союзу Українок Америки в Ню Джерзі й, зокрема, Марія Полянська і Божена Ольшанівська, які й відкрили вступними промовами панель адвокатів-спеціялістів в іміграційних законах ЗСА.

Під час панелю (зліва): Марія Полянська, Андрій Міхняк, Богданна Походай, Михайло Грицак, Божена Ольшанівська і Борис Левицький.

Як з'ясувалося, українці при вирішенні своїх іміграційних проблем в суді часто-густо не звертаються до професійних адвокатів, можливо, не знаючи, що в Америці діють бюра досвідчених адвокатів українського походження.

Адвокат Андрій Міхняк, наприклад, народився й виріс в ЗСА, є членом Американської палестри адвокатів, Асоціяції іміграційних адвокатів ЗСА, обороняє справи своїх клієнтів у федеральному й стейтовому судах, а водночас впродовж п'яти років завідував відділом зовнішніх зв'язків організації оборони людських прав (Human Rights Researc), яка займалася обороною таких прав і в Україні. Подібний досвід мають й інші учасники панелю. Про це вела мову голова Українсько-Американської Асоціяції Правників Богданна Походай, яка представила учасників панелю, з'ясувала різницю у функціях адвокатів, нотаріїв, консультантів, правників в Україні і ЗСА, застерегла від надмірної довірливости у випадках, коли аґенції чи нотарії за чималі гроші пропонують „гарантоване" отримання „зеленої картки" в Службі іміграції і натуралізації (СІН) або виграш в льотерії. Допомога адвокатів теж оплачується, але самі вони є фахівцями, їхню діяльність контролюють спеціяльні правничі колеґії.

А. Міхняк проаналізував різницю у старому іміграційному законодавстві порівняно з новим законом з вересня 1996 року, за яким нелегальне перебування в країні трактується значно суворіше й матиме сумні наслідки для порушників. Щоправда, сказав А. Міхняк, ще не оприлюднено правила виконання нового закону, але його настанови уже впроваджується в життя. Новий закон запропонував дві дати, які мали вирішальне значення для нелеґалів: до 1-го квітня 1997 року вони мали прийняти рішення про повернення додому, щоб через консуляти старатися про приїзд до ЗСА; до 14-го січня 1998 року ще дозволялося, перебуваючи в ЗСА, подавати заяви про леґалізацію (особи, які звернулися з поданнями до 14-го січня, можуть не виїздити й чекати в ЗСА на їхній розгляд).

Порушення візових термінів перебування у ЗСА призводить до заборони повторного приїзду на чималі терміни в залежності від тривалости нелегального перебування після закінчення візи. До речі, термін візи можна продовжувати за відповідним поданням.

Від грудня 1997 року набрав чинности новий порядок спонзорування новоприбулих, за яким кожен резидент повинен мати фінансову підтримку своїх рідних впродовж десятьох років, якщо за цей час він не набуде американського громадянства. Сума такої фінансової ґарантії зростає залежно від чисельности родини самого спонзора й числа запрошених ним до ЗСА. При невиконанні взятих обов'язків перед державою спонзор може бути притягнений до судової відповідальности. Виграш у еміграційній льотерії спонзорства не передбачає.

Адвокат Михайло Грицак (окрім фахової освіти, вихованець пластового куреня „Хмельниченки") докладно розповів про умови судових процесів щодо натуралізації в ЗСА, тобто прийняття громадянства, зупинився на правничій термінології у цій сфері. Є різні категорії людей, які мають право старатися про натуралізацію. Традиційний хід — легальне перебування в ЗСА впродовж п'яти років, потім відповідні іспити — письмово й усно, присяга і вручення документу американського громадянства. Але можна взяти шлюб з американським громадянином (громадянкою) й тоді усе прискориться. Адвокат розповів не тільки про документальне оформлення таких справ, а й про пастки, які чигають на тих, хто вдається до фіктивного шлюбу, щоб поселитися в ЗСА.

Загалом, сказав М. Грицак, є ряд категорій, за якими можна старатися про „зелену картку", а пізніше й про громадянство. Такий шанс мають не одружені діти американських громадян, шлюбні партнери останніх, брати чи сестри, одружені діти, щасливці за вислідом льотереї, а також іміґранти, яким ґарантується працю чи інше професійне зайняття (наприклад, священство). При відмові у наданні візи можна старатися про відклик цього рішення. Водночас СІН пильнує за тим, чи майбутні туристи заздалегідь не плянують залишитися в ЗСА, чи листування про шлюб не має корисливих ознак. Важливу ролю відіграє співбесіда у консуляті чи СІН, в ході якої наречені, наприклад, мають поодинці відповісти на ряд запитань, і не поплутати, хто удає, ніби давно знає й кохає свого обранця.

Суворіше ставлення до майбутніх громадян позначається й на тому, що тепер до двох й більше років треба чекати на інтерв'ю в іміграційній службі. Не буде екзаменів в етнічних осередках, як це дозволялося раніше, а тільки у державній службі. Але звільняється від екзаменів осіб, які мають понад 50 років віку й легально живуть в ЗСА понад 20 літ, а також резиденти старші 55 років, які щонайменше 15 років мають „зелену картку". Є також категорії людей, яким не варто звертатися по натуралізацію, бо їм буде відмовлено. Серед них не тільки колишні кримінальні злочинці чи продавці наркотиків, а й керівні комуністичні функціонери.

Адвокат Борис Левицький розповів про судові процеси, які можуть закінчитися рішенням про видалення з країни. Від такого рішення не захистить й „зелена картка", якщо буде виявлено обман при оформленні статусу постійного резидента або якщо існує конфлікт з американським правом. На користь людини, якій загрожує депортація, може послужити аргумент, що близька вам особа переживатиме від вашого видалення фізичні, моральні чи матеріяльні страждання. Практично втрачає значення аргумент можливого переслідування в Україні, який бралося до уваги за часів комуністичного режиму СССР.

Виявлення й депортації повинні остерігатися, зрозуміло, нелегали, але й вони можуть прожити в ЗСА досить довго, якщо не „засвітяться" перед СІН. Найчастіше нелегальних працівників шукають за місцем праці — на фабриках, у ресторанах, курортних місцевостях. Судове рішення про депортацію ще не означає, що треба негайно виїздити, тому що закон передбачає ряд відкликів, розгляд яких теж займе певний час, а тим часом сам закон може змінитися.

За новим законом повинні повернутися додому й місцеві нелегали, які виграли візу в льотереї, щоб вже з України старатися про повернення до ЗСА, аргументуючи таку необхідність стражданнями близької особи в Америці.

На закінчення панелю відбулась довша й жвава дискусія, в ході якої адвокати відповіли на багато усних й письмових запитань, а після неї перейшли до індивідуальних розмов, в ході яких з'ясували чимало питань, котрі цікавили присутніх.

Левко Хмельковський

Люба Щибчик...

(Закінчення зі стор. 1)

Критики в Україні теж поділяють цю думку про мисткиню. „Є у нас свої Калляс" — названо статтю про Л. Щибчик в одній з центральних газет „За Вільну Україну". Таке порівняння з легендарною Марією Калляс говорить само про себе.

„Співачка продемонструвала не тільки добру школу, але й яскравий артизм, музичний смак, відчуття стилю. Відкриття цього самобутнього обдарування і голосу рідкісної краси для багатьох стало справжньою сенсацією..." — читаємо в часописі „Неділя".

Вокальну школу Л. Щибчик одержала у Львівській консерваторії (сьогодні — Вищий Державний Музичний Інститут ім. М. Лисенка), де навчалася у відомої співачки й педагога Марії Байко. Звідси — витончений підхід до розуміння українських сольоспівів, які, втім, є тільки частиною її широкого репертуару. Основне місце у її співочій палітрі займають оперові ролі, але вдаються їй також арії із старовинних кантат, музика сучасних композиторів. В 1991 році Л. Щибчик стала лавреатом Міжнародного фестивалю української пісні, з успіхом виступала на Музикфест-92 у Києві, а в 1997 році одержала лавреатство на Музичному фестивалі „Бароміл" на Сумщині. Багато виступала по Україні та за її межами. Була солісткою Львівського музично-поетичного театру-студії „Відродження", який об'єднує професійних музиків й акторів для поширення творчости незаслужено замовчуваних композиторів та поетів. В даний час— солістка Київського театру опери й балету для дітей та юнацтва.

Мабуть, ні одна з українських співачок її покоління не може похвалитися такою багатогранністю: займається науковою діяльністю, працюючи вокальним фонопедом (лікує захворювання голосової системи у співаків) у відділі фоніятрії Київського Науково-Дослідного Інституту Отоларингології. Автор кількох статтей та наукової праці „Психологічні аспекти захворювання голосового апарату у співаків", опублікованих в медичному журналі. Почала працю над кандидатською дисертацією. Крім напруженого творчого та наукового життя провадить широку громадську діяльність для духового відродження України, за що їй вручено диплом, медалю та надано звання лавреата престижевої міжнародної нагороди ім. Гулака-Артемовського.

Та все ж найважливішою в її житті є сцена. Обдарована натура, Л. Щибчик і тут проявила неабияку різноманітність — закінчила курс домри та диригування оркестрових народних інструментів у Львівському музичному училищі, а в консерваторії паралельно зі співом приділяла посилену увагу мистецтву гри на фортепіяні, стала переможцем конкурсу сучасної музики для цього інструменту.

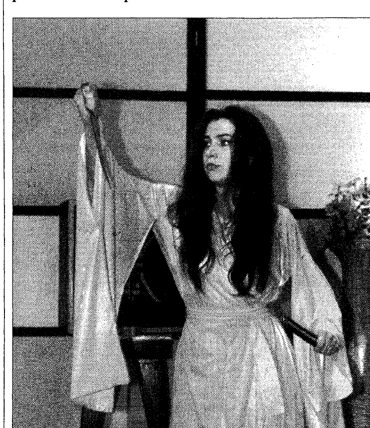
Виконання ролі Мадам Баттерфляй в одноіменній опері — це здійснення заповітної мрії Л. Щибчик.

— Музика Пуччіні мені особливо близька — захоплює її внутрішній трагізм і філософське осмислення, — говорить мисткиня. До чого А. Бриттан додає: — Для відвідувачів опери в Ню Рошелл участь співачки-українки в ролі Мадам Баттерфляй буде символічною — адже її вперше виконала наша велика землячка Соломія Крушельницька.

Проби вже почалися. Як дирекція театру, так і оркестранти від перших нот відзначили талант співачки. Висловлювалися думки, що в порівнянні з видатними співаками з Нюйоркської міської опери, які часто виступають в опері Ню Рошелл, голос, вдумливість та артизм виконання української мисткині вирізняється своїми особливими якостями.

Вистави з Любою Щибчик у головній ролі відбудуться двічі — у суботи, 9-го і 16-го травня ц. р. Загальні інформації можна одержати, телефонуючи на числа (914) 632-7878, або (914) 235-1027.

Багата співочими талантами Україна. І до найкращих з них належить Любов Щибчик.

М. Щибчик в ролі Мадам Баттерфляй.

Крізь минуле...

(Закінчення зі стор. 2)

ших часів і до наших днів, доводилось їм і нам поборювати кочові орди в обороні нашої, Богом даної нам, щедрої в дари Божі, плодовитої землі". (Роман Кухар „Наші забуті прадіди", ст. 302). І справді, тодішній наступ могутньої перської армії на скитів дуже нагадує події останньої світової війни, коли гітлерівська Німеччина воювала з комуністичною Москвою на землях України, а наш народ важко потерпів від обох окупантів. Та й тепер Москва далі хоче нас „пригорнути" до себе і наново поневолити. А поляки, ласо споглядаючи на західні території України, бажають створити з нами якийсь протимосковський бльок, щоб у випадку конфлікту з Москвою помиритися з нею за наш рахунок і поділитися українськими землями. Так уже було в історії. А історія, як відомо, повторюється.

Як і тоді, на світанку нашої історії, так і тепер ми повинні старатися побороти серед нашого народу всякі поділи, спричинені чужим довголітнім поневоленням, і покладатися на свої власні об'єднані сили та на Божу допомогу. Ми не є ані німці, ані американці, ані росіяни, ані поляки. Маємо своє власне історичне завдання. І це дуже добре зрозуміли чужі державні мужі, які вважають, що незалежна Україна є запорукою стабільности і миру на Сході Европи.

У цьому творі знаходимо також багато глибоких філософських роздумувань про важливі проблеми людського життя — особистого, родинного, суспільного. Дуже цікавими і влучними є погляди автора на психологію різних народів та їхню кляcифікацію. Перський цар Дарій у розмові зі своїм службовцем говорить ось так: „У світі є дві категорії народів — завойовники і завойовані... Таки уже закон у світі — завойовникам наказувати, а завойованим слухатися". На це відповідає службовець Порид: „А не було б добре... якби були у світі вільні народи, без завойовників і завойованих, які себе взаємно шанували б і жили між собою в згоді? Без війни і колотнеч, в мирі" (ст. 150). До цієї третьої категорії народів, з ідеалістично-християнським світоглядом, який відкидає закон сили і боротьби за існування, що панує у тваринному світі, а прямує до мирного співжиття всіх народів — належимо і ми, українці. І тому наша роля є такою важливою у сьогоднішньому хаотичному, неспокійному світі. Це, розуміється, не значить, щоб ми були якимись пересадними пацифістами-мрійниками, які втікають від дійсности. Розумний дядько Сугачин повчає ось так:

„Аби на нас не нападали заблукані грабіжники й розбишаки... мусимо їх так заздалегідь провчити, щоб здалека нас обминали" (ст. 194).

Р. Володимир — це, в першій мірі, поет. Поезіями розпочав він свою літературну творчість. Також у його пізніших прозових творах спостерігаємо поетичний спосіб писання: взнеслий, надхненний стиль, ліричні настрої, тонке відчуття краси, нахил до рефлексій тощо. А повість „Тиверська провесінь" переплітає часто своїми власними поезіями-піснями, що наслідують народну творчість. На провесні, під час святкувань нового року, ці пісні нагадують нам добре відомі щедрівки і гагілки.

Повість „Тиверська провесінь" має глибоке символічне значення. Радість з приводу приходу весни та воскресіння природного світу до нового життя символізує незвичайно радісну подію наших часів: воскресіння українського народу до нового життя у своїй вільній незалежній державі.

Автор закінчує свою повість врочисто і святково такими словами: „Переживши найсуворіші допусти долі — холодну, голодну, гарячу смерть, ядрову загрозу, що всю оту нищівну напасть несли повсякчас різні ворожі наїзники, рідний нарід вистояв і переміг в остаточним змаганні з ворожим насиллям... У 1991 Р.Б. нагородив Господь свій вірний страждальний нарід довгожданою волею і національною незалежністю, на славу й честь живим, мертвим і ненародженим землякам!"

Про видачу...

(Закінчення зі стор. 2)

8:30 до 11 ранку і зачинений під час українських і американських свят.

Яка є ситуація з іміграційною льотерією DV-98? Чи будуть і надалі проводитись іміграційні льотереї і якщо так, то коли слід очікувати наступну?

Повідомлення про виграш у льотереї DV-98 почали надходити до нашого бюра на Великодні Свята у суботу, 18-го квітня. Треба очікувати, що продовж наступних кількох тижнів Національний візовий центр продовжить повідомляти виграшвих. Кількість віз зменшено на 5,000, а популярність іміграційної льотереї та, відповідно, кількість учасників зростає з кожним роком. Тому, щоб не втратити свій шанс, рекомендуємо вам, хто одержав повідомлення про виграш, не гаючи часу звернутися до професійних іміграційних спеціялістів, щоб вияснити свої можливості, намітити плян дії та розпочати заходи в цій справі.

Іміграційна льотерія є щорічною програмою і незабаром повинні бути оголошені умови проведення наступної льотереї віз. Як тільки Державний департамент прийме рішення про термін та умови проведення льотереї DV-2000, ми про це негайно повідомимо наших читачів.

В іміграційних питаннях слід звертатися на адресу: Pallada International, Inc., 98 Second Ave., 2nd Floor, New York, NY 10003; tel.: (212) 387-8683.

СФУЖО відзначило 35-ліття „Українки в світі"

У вівторок, 31-го березня, в залі Канадсько-Української Мистецької Фундації відбулося святкування 35-ліття появи квартальника Світової Федерації Українських Жіночих Організацій „Українка в світі" і 25-ліття англомовного журналу СФУЖО „Ukrainian Woman in the World".

Святкування пройшло в родинній атмосфері невеликого числа гостей, яким українська справа і українське друковане слово близьке серцю. Промовляли редакторки обох журналів: Ярослава Зорич і Ганна Мазуренко. Обі дали короткий огляд розвитку їхніх журналів.

Окремий огляд історії журналу подала Оксана Соколик, голова СФУЖО. Читанням уривків з журналу Володимирою Лучків і Анною Шепетик вона проілюструвала, як ця публікація перейшла від скромних початків циклостилевого бюлетеню на професійний журнал- квартальник, який розходиться по цілому світі.

На святкування 35-літнього ювілею прийшли привіти від редакторки журналу „Наше Життя" Ірени Чабан, з Ню Йорку, і з далекої Австралії вуд редакційної колегії журналу „Наше Слово" в Мельборні. З останнім привітом прийшов дар в сумі 500 авст дол. на пресфонд „Українки в світі".

Першою редакторкою „Українки в світі" була Ірина Пеленська. Вона уступила з причин недуги. В 1983 році Я. Зорич стала редакторкою квартальника і редагує його по сьогодні.

Одним із достойних гостей на вечорі був Микола Кириченко, консул України, який теплими словами привітав з ювілеєм редакторок і Екзекутиву СФУЖО. Рівно ж з нагоди святкувань СФУЖО одержала привіт від Владики Юрія Каліщука, Єпископа УАПЦ Канади.

У святковому вечорі були дві розвагові точки: виступ піаністки Нелі Кречковської і гумористичний виступ Віри Ке, яка вилізши на свій власний, з дому принесений стільчик, доводила гостей до сліз своїм гумором. А на кінець, тому, що тепер є в моді всілякі відзначення, нагородила Я. Зорич і О. Соколик величезними „медалями".

Розвеселені гості продовжували святкування при каві і солодкому.

Віра Маланчій

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

УСК Ню Йорк — „Спортсфрендс" СК — 1:0

Цими футбольними змаганнями, що відбулися в неділю, 26-го квітня ц. р., перша дружина УСК розпочала заключну серію ігор сезону за чемпіонат II дивізії Космополітальної Футбольної Ліґи Ню Йорку. Звітова зустріч пройшла на виїзді в м. Вейн, Ню Джерзі, на площі Спортсфрендс, в часі якої не переставав падати рясний дощ. „Це була дуже важлива зустріч для нашої дружини, — відзначив провідник Стефан Коваленко. — На протязі майже цілого сезону УСК очолює показник табелі ігор і має можливість закінчити чемпіоном дивізії та авансувати назад до I-ої дивізії, якщо в останніх трьох змаганнях сезону його не переженуть ірляндські футболісти з клюбу „Шемрок", що під сучасну пору займають, після нашої дружини, другу сходинку в показнику табелі ігор". Тому, не зважаючи на важке розмокле грище, футболісти УСК виявили в цій зустрічі надзвичайне завзяття. Вже в 9-ій хвилині з гарної проведеної нашим нападом акції Доналд відкрив конто голів, що, як пізніше виявилося, ним він вирішив долю зустрічі. На протязі дальшого ходу гри наші футболісти створили чергові можливості до здобуття голів, одначе м'яч замість у сітку воріт господарів пролітав понад ворота, або попадав у руки їх воротаря. Здобуток чергових точок вдоволив футболістів і провід дружини УСК. В передзмагу резервісти УСК перемогли резерву „Спортсфрендс" високим вислідом — 5:2.

Минулого тижня перша дружина відбула товариську зустріч з клюбом „Бразилія", в якій наші футболісти перемогли мінімальним вислідом — 1:0.

ВІСТКИ З УКРАЇНИ

Успішні виступи плавців України

Пописуються на світовій арені плаваки України. Виступаючи на 7-ому етапі змагань за Чашу світу, цим разом в м. Гельзенкірхен, Німеччина, Денис Силантьєв з Запоріжжя виграв заплив на 100-і 200- метрівках метеликом. Яна Клочкова з Харкова перемогла на 400-метрівці змінним стилем і вийшла другою на 200 м. Д. Краєвський з Дніпродзержинського здобув третє місце на 50 м., грудним стилем. Ще залишилося два заключних етапи змагань в цій серії, в якій Силантьєв, Клочкова і С. Бондаренко займають чолові позиції.

Перед історичною зустріччю Росія-Україна

Вже 5-го вересня ц. р. футбольна репрезентація України розпочне серію відбіркових ігор за чемпіонат Европи, який відбудеться в Бельгії-Голляндії в 2000 році. В перших змаганнях репрезентація України, вперше від часу незалежности, зустрінеться з репрезентацією Росії. Ще більш інтригуючим є той факт, що в складі репрезентації Росії майже половина футболістів це вихованці українського футболу, яких у розпалі розпаду імперії російські футбольні чиновники зуміли заманути до своїх московських клюбів, пізніше до прийняття громадянства Росії і остаточно продати їх за мільйони долярів до найсильніших футбольних клюбів Португалії, Еспанії, Англії і Німеччини. Тепер при кожночасній потребі їх покликують виступати в складі збірної Росії.

Як звичайно, московські футбольні агенти зуміли обдурити відповідальних за український футбол своїх „молодших братів" точно так, як воно стало вже нормою в усіх інших ділянках „братерського співжиття". Йдеться про таких відомих вихованців українського футболу, як Сергій Юран, Ілля Цимбаляр, Віктор Онопко, Юрій Никифоров і Качнельскіс. Крім названих в збірній Росії теж грає Олександер Гересименко, українець з Ростова, який тепер виступає в складі київського „Динамо". Ось чому недавно в російській пресі розвинулася відкрита дискусія, в якій проводиться гостра суперечка між чоловими тренерами Росії, до якої приєднався тренер, теж вихованець українського футболу, Анатолій Бишовець. Ряд російських експертів побоюються, чи ця значна кількість „хохлів" в складі репрезентації Росії не заведе, особливо в зустрічі зі збірною України. Вдарив у свій дзвін і згаданий вище кол. „українець" Бишовець. Критикуючи головного тренера збірної Росії Бориса Ігнатьєва, який, мовляв, ігнорує молоді таланти Росії, покликуючи під прапор репрезентації згаданих вище „леґіонерів", декілька з яких явно недописали в останній зустрічі в грі із збірною Туреччини, Бишовець при цьому виявив „загрозу" з цього факту, що на зустрічі збірних Росії–Туреччини побував, як він назвав, „розвідник" із штабу тренерів репрезентації України — Володимир Веремеєв, який працює разом з Леонідом Буряком і Йожефом Сабою під проводом Валерія Лобановського. Цю зовсім нормальну процедуру, коли перед зустрічами даних суперників ведуться оглядини їх гри для вироблення відповідної тактики, Бишовець включив до свого арсеналу в боротьбі за здобуття собі позиції в збірній Росії на пост головного тренера.

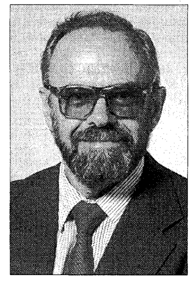
Його не задовільняє позиція головного тренера, яку він займає в Санк-Петербурзі в місцевому клюбі „Зеніт". Та чи довірять йому збірну футбольні чиновники Росії?

О. Твардовський

Пам'яті друга-громадянина пл. сен. Р. Шарана

В травні ц. р. минає рік, коли мій довголітній приятель Роман Шаран залишив цей світ. Спочив він у Бозі 9-го травня 1997 року в Сиракюзах, Н. Й., і там же поховано його тлінні останки.

Коли пишу ці рядки, то мимоволі стають перед мною спогади спільно пережитих моментів... А було їх багато і то серед різних обставин. Під впливом сильного відчуття щирої дружби з Романом, бажаю хоч коротко згадати про його життєвий шлях.

Св. п. Р. Шаран

Св. п. Роман народився в Делятині, західня Україна, 15-го червня 1930 року в родині Івана і Францішки Шаранів. Його батько працював там як директор окружного суду аж до часу, коли треба було всій родині еміґрувати до Німеччини. Роман закінчив середню школу в м. Реґенсбурзі, де він крім навчання займався спортом і був активним членом молодіжної організації Пласт. Переїхавши до Америки, родина Шаранів поселилася у Філядельфії. Тут Роман і сестра Ліда продовжували їхні студії, Роман навчався в університеті Дрексел і в тому часі він познайомився з Надією Ківерчук, з якою одружився в 1952 році. У 1954 році молоде подружжя переїхало до Сиракюзів, де Роман одержав працю у фірмі Керріер. До речі, треба згадати, що почерез роки праці у цій фірмі Роман був нагородженний похвалами та признанням за солідно виправцювані пляни інсталяції холодильної машинерії в американських військових установах.

Відразу включившись у працю серед нашої громади в Сиракюзах, Роман з питомим його запалом віддавав багато часу та енергії для праці в Пласті, якому присвятив він ціле своє життя. Спочатку був юнацьким виховником, кошовим, а відтак займав пост станичного продовж вісьмох років. Роман був членом 10-го куреня „Чорноморця" і головою Осередку Праці УПС. Лещатарство і теніс були улюбленою розривкою Романа ще з молодих літ. Дуже любив природу, й дозвілля серед неї було для нього великою приємністю. І так, з його почину, постав в Сиракюзах Український Лещатарський Клюб „Сокіл", який Роман очолював продовж 21 років.

Слід згадати, що музика, а зокрема хорове мистецтво, у великій мірі причинилися, що Роман і я стали приятелювати. Ми познайомилися ще в 1950 році в Едмонтоні, обидва як члени визначного в тому часі чоловічого хору „Ватра" під керівництвом проф. Лева Туркевича. В Сиракюзах Роман був одним з основників чоловічого хору „Сурма" і його головою через 12 років.

В 1961 році автор цих рядків перебрав обов'язки диригента хору й це дало нагоду для нашої довголітньої щирої та ділової співпраці. Багатьом відомо, що Роман визначався добрим голосом-басом і, як такий був окрасою передових хорових ансамблів. Між іншим, у 1980 році він їздив з Капелею Бандуристів ім. Т. Шевченка у їхнє концертове турне по Австралії. А в 1992 році Роман мав змогу відвідати Україну і своє родинне місто Делятин. Пригадую, як він з великим хвилюванням розповідав нам про цю подорож.

Сиракюзька громада численно супроводжала Романа в останню мандрівку. В його пам'ять дружина Надя і діти Марта та Юрій, яким покійний був прикладним мужем, батьком і опікуном, зложили 4,000 дол. на постійний фонд допомоги сиротам в Україні. Крім того, родина Шаранів постановила фінансово підтримувати цей фонд в міру потреби.

Невмолима смерть, через страшну недугу, перервала нитку життя цієї талановитої, веселої вдачі людини. Роман був щирим українським патріотом-пластуном, а понад усе був він завжди чесним і глибоко віруючим християнином. Мені і до сьогодні важко примиритися з втратою так незабутнього й незаступимого друга. Його постать все ще піднімає руки, щоби обнятися зі своїм другом. З певністю можна сказати, що пам'ять про Р. Шарана залишиться у наших серцях у всіх, хто його знав, ще на довгі літа.

З. М'ягкий